

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

„O čem jabloň vypráví...“

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	03
1.1 Název ŠVP	03
1.2 Údaje o škole.....	04
1.3 Zřizovatel.....	04
1.4 Platnost dokumentu.....	05
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	06
2.1 Historie	06
2.2 Současnost.....	07
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	09
3.1 Věcné.....	10
3.2 Životospráva.....	11
3.3 Psychosociální.....	13
3.4 Organizace.....	15
3.5 Řízení mateřské školy.....	18
3.6 Personální.....	20
3.7 Spoluúčast rodičů.....	21
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	25
4.1 Vnitřní uspořádání školy, složení tříd.....	25
4.2 Charakteristika tříd.....	26
4.3 Zaměření tříd	26
4.4 Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání.....	27
4.5 Organizace individuálního vzdělávání.....	27

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	28
5.1 Zaměření školy.....	28
5.2 Dlouhodobé cíle ŠVP PV.....	28
5.3 Formy a metody vzdělávání.....	30
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	34
6.1 Strom nás obdaroval jablíčky, to si pochutnáte dětičky.....	34
6.2 Sněhové vločky padají, sněhový kabát stromu utkají.....	41
6.3 Jarní kytičky, ozdobí strom celičký.....	49
6.4 Jablň naříká, jak ten školní rok utíká	57
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	66
7.1 Popis zpracování TVP.....	66
7.2 Dílčí programy a projekty.....	66
7.3 Systém evaluace.....	67
7.4 Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení MŠ.....	72

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „O čem jabloň vypráví...“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Hájová 271, Mokré Lazce, 747 62

KONTAKTY:

Tel: 731 461 471

E-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

Web: <http://msmokrelazce.cz/>

REDIZO: 600142116

IČO: 70981671

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Kateřina Slivková

ZPRACOVATELÉ POGRAMU: ředitelka Kateřina Slivková,
učitelka Bc. Vendula Halfarová, pedagogický sbor

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
tel. 731 461 471, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

DALŠÍ KONTAKTY:

ŠKOLNÍ JÍDELNA:

Vedoucí školní jídelny: Daniela Malohlavová, DiS.

Tel: 553 679 117

E-mail: jidelna.mokrelazce@seznam.cz

TŘÍDA BERUŠKY:

Pedagogičtí pracovníci třída Berušky

Tel: 558 840 195

E-mail: beruskymmokrelazce@seznam.cz

TŘÍDA VČELKY:

Pedagogičtí pracovníci třída Včelky

tel: 558 840 196

E-mail: vcelkymmokrelazce@seznam.cz

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obecní úřad Mokré Lazce

ADRESA ZŘIZOVATELE: Pavla Křížkovského 158, Mokré Lazce 747 62

KONTAKTY:

Tel: +420 553 679 112

E-mail: mokrelazce@mokrelazce.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2022

VERZE ŠVP: 1/2022

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠ – ML 120/2022

DATUM PROJEDNÁVÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2022

DATUM PROJEVNÁVÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2022

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
tel. 731 461 471, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

.....

ředitel školy
Kateřina Slivková

.....

Razítko školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Kapacita školy: 53 dětí

Počet tříd: 2 třídy

Počet pracovníků: 10 osob

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky, např. chůvy, školní asistenty, apod.

Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné a tiché zástavbě ve středu vesnice Mokré Lazce, sousedí se základní školou a jejím hřištěm a vytváří tak zázemí pro činnosti obou škol. Díky lokalitě ve které se naše škola nachází, v přímé blízkosti rodinných domů se zahradami, s nedalekým lesem, mokřady, loukou a biokoridorem, umožňuje dětem přímé pozorování přírody, přírodních jevů s prvky ekologické výchovy a umožňuje řadu pěších výletů a tak podporu zdraví dětí.

2.1 Historie (ze zápisu z Kroniky MŠ)

„První mateřská škola v dějinách obce Mokré Lazce byla otevřena dne 1. prosince 1945 v budově nynější Základní školy a patřila tehdy pod ředitelství Obecné školy. První samostatné ředitelství MŠ vzniklo v roce 1950 a MŠ byla přestěhována do budovy nynějšího obecního úřadu. Při MŠ byla zřízena vlastní školní kuchyně. Mokrolazečtí občané však postavili svým nejmenším školu novou i s moderní školní jídelnou, která byla slavnostně otevřena dne 10. prosince 1973 pro 30 dětí předškolního věku. Od roku 1977 však kapacitně nestačila a jedna třída byla opět umístěna do budovy ZŠ.

Dne 1. září 1996 nastoupily všechny děti do krásně zrekonstruované budovy MŠ pro dvě třídy. Od 1. ledna 2003 je MŠ spolu se ŠJ samostatným právním subjektem a pracuje jako příspěvková organizace.“

2.2 Současnost

Mateřská škola je umístěna v jednoposchodové budově. Ze západní strany jsou dva vchody – do obecního bytu a školní kuchyně. V přízemí je kromě kuchyně, jídelna se sociálním zařízením, sklad, úklidová místnost a také šatna a sociální zařízení pro zaměstnance. Tato část domu je podsklepená. Je zde umístěna plynová kotelna. V prvním patře je třípokojový byt patřící obecnímu úřadu. Kuchyně byla zprovozněna v roce 1990 a poslední rozsáhlejší úpravy – dle Vyhlášky č. 107/2001 Sb. a č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací zařízení a Evropské směrnice č. 852/2004 na základě předběžného projektu - proběhly v létě 2021. V kuchyni se o zajištění stravy stará vedoucí školní jídelny, dvě kuchařky a jedna provozní pracovnice. Kapacita kuchyně je stanovena na 150 obědů, stravu vaří pro děti a zaměstnance ze zdejší základní školy, strážníky firmy Haberkorn s.r.o., zaměstnance obecního úřadu, důchodce a ostatní strážníky.

Z východní strany je dvoutřídní mateřská škola s vlastním vchodem. Provoz Mateřské školy Mokré Lazce je od 6:15 - 16:15 hodin. V přízemí jsou šatny pro děti obou tříd, I. třída a její sociální zařízení. V prvním poschodí je II. třída s vlastním sociálním zařízením, tělocvična a třída s interaktivní tabulí a logopedickým koutkem. Velká místnost před třídou slouží jako sklad pomůcek a také k relaxaci dětí, protože je zde umístěn bazén s míčky. Třídy jsou opticky rozděleny na část pracovní a část herní. Pracovní část slouží zároveň jako jídelna. Strava je z kuchyně podávána do I. třídy podávacím okýnkem a do II. třídy je dovážena výtahem. Z jižní strany budovy je školní zahrada, která zároveň slouží i jako veřejné hřiště a vytváří zázemí pro činnosti dětí obou škol. Vesnicí vede autobusová a vlaková doprava, což umožňuje dětem dostat se i do vzdálenějšího okolí.

Dopravní dostupnost školy

Mateřská škola má dobrou dopravní dostupnost, dojíždějí sem děti z okolních vesnic. Autobusová a vlaková doprava pokrývá provozní dobu mateřské školy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Prostory školy

Vzhledem k dětem

Prostory mateřské školy jsou přizpůsobeny kapacitě mateřské školy, jsou tedy dostatečně velké a odpovídají všem stanoveným bezpečnostním a také hygienickým předpisům. Jejich uspořádání je vhodné nejen pro skupinové, ale také individuální činnosti.

Vzhledem k pedagogům

Pedagogové mají možnost využívat interaktivní místnost k pracovním záležitostem, která je vybavena IT technikou a také potřebným nábytkem.

Materiální vybavení

Nábytek, zdravotně hygienické vybavení

Obě třídy jsou vybaveny kvalitním nábytkem, také prostory tělocvičny tělocvičným nářadím, které odpovídá antropometrickým požadavkům. Zdravotně hygienické zařízení vyhovuje potřebám dětí. Vybavení pro odpočinek, tzv. lůžka odpovídají počtu dětí a jsou také estetického vzhledu.

Hračky, pomůcky, knihovna, technika, nářadí, náčiní

Mateřská škola má dostatečně širokou a zároveň pestrou nabídku hraček, kvalitních pomůcek, pracovních materiálů a také materiálů určených pro různé námětové hry, experimenty a objevy. V současné době se velmi zaměřujeme na polytechnickou výchovu, a proto jsme

pořídili spoustu mikroskopických pomůcek aj. Usilujeme o neustále doplňování didaktických pomůcek, které ve značné míře ovlivňují kvalitu vzdělávání. Pedagogové všechny pomůcky využívají ke svým týdenním tématům, což velmi napomáhá k pestré nabídce činností pro děti. Literární koutky jsou vybaveny dostatečným množstvím dětských knih a také časopisů. Učitelská knihovna je na velmi dobré úrovni s dostatkem odborných aktuálních publikací. Široká řada pomůcek je také přizpůsobena počtu a především věku dětí, s čímž souvisí jejich množství a především náročnost.

Umístění hraček, pomůcek a nářadí

Podstatná část hraček, pomůcek, náčiní a také dalších doplňků je umístěna v průhledných boxech, které jsou označeny obrázkem s danou hračkou. Každý box má své konkrétní místo, tudíž jejich uložení je systematické. Boxy se tedy nachází na viditelném místě, které v dětech podněcuje samostatnost a nezávislost ve hře.

Úprava interiéru

Z velké části se děti samy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí mateřské školy. Třídou jsou ozdobeny obrázky a výtvary dětí. Před každou třídou je vyhraněný prostor, jehož účelem je prezentace práce dětí, především výtvarného, pracovního či konstruktivního charakteru.

Vybavení exteriéru

Prostory školní zahrady jsou dostatečně vybaveny a zpestřeny herními prvky. Každá třída má k dispozici své pískoviště. Během celého školního roku jsou dětmi využívány průlezkky, přičemž v letošním roce byly zakoupeny nové, dále skluzavky, houpadla, kolotoč, dřevěný vláček či zahradní domeček. V zahradním domečku se nachází široká škála dětských herních prvků. Svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové aktivity pohybové i aktivity klidové. V letním období využíváme k osvěžení mlhoviště.

Hygienické a bezpečnostní požadavky na provoz školy

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečností a také hygienické normy dle platných předpisů. Každý den se dostatečně větrá a denně se také provádí důkladný úklid všech prostor škol.

3.2 Životospráva dětí

Stravování

Stravování dětí v naší mateřské škole je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která se řídí platnou legislativou v této oblasti. Důraz je kladen na kvalitní výběr potravin a nápojů, na správnou, ale pestrou skladbu jídelníčku, zavádění nových receptur, které jsou dalším zpestřením a reagují na současné trendy v oblasti stravování. Po celý den je zajištěn pitný režim v obou třídách i na školní zahradě, dle výběru ze slazeného a neslazeného nápoje. Každodenně jsou dětem nabízeny obložené talíře s dvěma a více druhy čerstvého ovoce nebo zeleniny. Děti do jídla nenutíme, snažíme se najít vhodnou motivaci alespoň k ochutnávce. Vždy vycházíme vstříc individualitě dítěte, přičemž zohledňujeme naše poznání o dítěti a informace od rodičů. Děti jsou vedeny k samostatnému chystání a odnášení nádobí na určené místo. Snažíme se, aby děti stolovaly v kulturním prostředí, v klidu a pohodě. Mateřská škola je vstřícná při řešení problémů s omezením konzumace některých potravin u dětí, které mají diagnostikovány různé potravinové alergie. Rodiče se po předchozí domluvě s ředitelkou školy domlouvají s vedoucí školní jídelny a hledají společnou cestu k řešení. Aktuální jídelníček je s předstihem k nahlédnutí na webových stránkách mateřské školy.

Denní režim

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost přivádět své děti do mateřské školy dle svých potřeb.

Pobyť venku

Děti jsou každodenně venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší, či jiné přírodní překážky (inverze, mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť apod.).

Volný pohyb

Během dne se střídají pohybové aktivity s relaxací a odpočinkem. Pohybové aktivity během dne - zdravotní cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry, tělovýchovné chvílky.

Dle umístění nabízí mateřská škola při příznivém počasí hlavně pohyb na zahradě mateřské nebo základní školy, místním sportovišti a fotbalovém hřišti.

Aktivita, spánek, odpočinek

Během denního programu mají děti možnost relaxace v klidových koutcích. Odpolední doba odpočinku vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. Děti nejsou ke spánku nuceny, po relaxační chvilce mají k dispozici klidové činnosti dle vlastní volby, které umožňují jiným dětem dle své potřeby spát. Starší děti mohou také v tuto dobu využívat nabídku zájmových činností. Rodiče mají velký zájem o nadstandardní aktivity, a jelikož se snažíme plnit jejich požadavky, každý rok obměňujeme nabídku nadstandardních aktivit, a vycházíme především z aktuálních nařízení.

Podpora zdravého životního stylu

Učitelé se sami chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí

Všichni zaměstnanci se spolupodílí na tvorbě prostředí, hlavním cílem je, aby se zde cítily spokojeně, jistě a především bezpečně. Ve značné míře jsou respektovány individuální potřeby dětí.

Adaptace nově příchozích

Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Před nástupem do mateřské školy mají děti příležitost prožít si jedno dopoledne se svou maminkou či tatínkem. Seznámí se ta nejen s učitelkami a provozními zaměstnanci, ale především s prostředím mateřské školy a také se stanoveným režimem dne. Rodič má možnost individuálně konzultovat s pedagogem specifika svého dítěte, průběh jeho adaptace, jednotlivé kroky v přípravě na spaní a celodenní pobyt. Veškeré postupy jsou upravovány společně s rodiči dle individuálních možností dítěte.

Potřeby dětí

Učitelky respektují individuální potřeby dětí. Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty je dětem umožněno použití specifických pomůcek, např. vlastních hraček a terapeutických pomůcek. Děti nejsou v žádném případě přetěžovány či neurotizovány spěchem ani nadměrně náročnou činností.

Rovnocenné postavení dětí

Všechny děti mají v naší škole stejná pravidla, stejné možnosti a také stejné povinnosti. Žádné z dětí není znevýhodňováno či zvýhodňováno.

Svoboda, potřebný řád

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou u nás stanoveny. Děti jsou vedeny takovým způsobem, který je podporující, vstřícný a empatický.

Pokyny

Děti jsou organizovány pouze v nutných situacích a mají možnost přiměřeného samostatného rozhodování vzhledem k jejich věku. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Děti jsou vedeny k dodržování potřebných pravidel, není však omezována jejich volnost na nezbytnou míru.

Pedagogický styl

Pedagogičtí pracovníci děti pozitivně motivují, dostatečně chválí a vyhýbají se negativním komentářům.

Spoluúčast a rozhodování

Děti se spolupodílejí při výběru činností, organizaci a podobně.

Podpora samostatnosti

Ve značné míře je podporována samostatnost dítěte.

Vztahy mezi dospělými a dětmi

Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, které pozitivně podporují a rozvíjejí.

Neformální vztahy

Děti jsou nenásilně ovlivňovány prosociálním směrem, prevence šikany a ochrana před patologickými jevy.

3.4 Organizace chodu

6:15 - 9:45	Individuální volba hravé, tvořivé, estetické činnosti dětí, ranní cvičení, komunitní kruh, realizace nápadů dětí, realizace plánovaných integrovaných činností řízených pedagogem, individuální plánované činnosti, v průběhu ranní svačinka.
9:45 - 11:45	Příprava a pobyt venku – hry, sportovní aktivity, poznávací vycházky a exkurze, individuální a zájmová činnost (v případě nepříznivého počasí pokračují spontánní a řízené činnosti a aktivity zaměřené na vzdělávání dětí ve třídách mateřské školy), příprava na oběd, hygiena (za příznivého počasí pobyt venku již od 9:00 hodin).
11:45 - 12:15	Podávání oběda, hygiena dětí.
12:15 - 14:00	Literární nebo hudební relaxační chvilka, spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, zájmové kroužky (pro starší děti ze třídy Včeklek).
14:00 - 16:15	Hygiena, odpolední svačinka, tělovýchovná chvilka, hravé, tvořivé činnosti dětí, individuálně plánované činnosti. V případě příznivého počasí pobyt venku na zahradě mateřské školy.

Provoz mateřské školy

Provoz mateřské školy je od 6:15 – 16:15 hodin. Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitelky školy, provozním řádem školy, školním řádem školy a ostatními směrnicemi. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy kdykoliv dle svých potřeb, po domluvě s pedagogem.

Pohybové aktivity

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně pohybové aktivity, tělocvična je 1x týdně využívána třídou Berušek a ostatní dny třídou Včelek.

Plné věnování dětem

Učitelé se plně věnují dětem a jejich potřebám a vzdělávání.

Zázemí pro děti

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Adaptační režim

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností

Vzdělávací nabídka je pro každý den připravena tak, aby byl poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi vyvážený.

Prostor pro spontánní hru

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, mohou jí dokončit nebo po domluvě později pokračovat.

Podněcování vlastní aktivity

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem dle zájmu a potřeb dětí.

Podmínky pro formy činností

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Osobní soukromí dětí

V případě potřeby děti nacházejí v mateřské škole potřebné zázemí, klid, i soukromí – k tomuto účelu mají ve třídách vyhraněné klidové koutky a pomůcky k relaxaci a odpočinku.

Potřeby a zájmy dětí

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Materiální podmínky pro realizaci činností

Pro realizaci plánovaných činností jsou připravovány materiály pro motivaci, ukázkou a názornost, ale také dostatečné množství pomůcek pro aktivní práci dětí. Materiální prostředky jsou kvalitní, vhodné, nápadité a funkční, pomůcky k tématům si učitelé často vyrábějí pro zpestření ve vzdělávání.

Počty dětí ve třídě

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, přátelství a otevřenosti.

Informační systém

Ve škole je vytvořen funkční informační systém. Pedagogičtí pracovníci si denně sdílejí informace o dětech a dění ve škole. Dle potřeby školy jsou zařazovány operativní porady, ve čtvrtletních intervalech pravidelné pedagogické rady a pololetně provozní porady pro všechny zaměstnance.

Ovzduší důvěry, spolupráce, motivace a podpora zaměstnanců

Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Ředitelka vytváří prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, vyhodnocuje práci zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce. Názory a myšlenky každého zaměstnance jsou přijímány, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění mateřské školy.

Pedagogický sbor a spolupráce s rodiči

Cílem kolektivu je snaha vytváření v zařízení přátelské a tvořivé ovzduší, ve kterém se budou dobře cítit nejen děti, ale jejich rodiče a také zaměstnanci.

Spolupráce s partnery

Mateřská škola navazuje kontakty a vytváří oboustranně prospěšnou spolupráci s lidmi a institucemi, kteří obohacují vzdělávání dětí formou exkurzí nebo návštěv v MŠ:

- Zřizovatel MŠ Obec Mokré Lazce
- Základní škola Mokré Lazce
- Školní jídelna
- Knihovna Mokré Lazce
- Hasiči Mokré Lazce
- Klub seniorů Mokré Lazce
- Firma Haberkorn s.r.o.
- Klub agility Mokré Lazce

- Statek pana Malohlavy
- Sochařská dílna pana Svatoše
- Rodiče dětí s různými profesemi
- **Dále spolupracuje s místními organizacemi a spolky zaměřenými nejen na EVVO:**
  - Zahrádkáři Mokré Lazce
  - Statek pana Malohlavy
  - Včelaři Mokré Lazce
  - Stáj pana Jurčíka
  - Květinová farma "Trsykrásy"
  - Myslivci Mokré Lazce
- **a dalšími významnými subjekty:**
  - ZUŠ Háj ve Slezsku
  - CVČ Kravaře
  - Plavecká škola Šupinka
  - Agentura Gymnastika Špičková
  - Angličtina na vesnici
  - Policie ČR

Týmové zpracování ŠVP

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledku jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Plánování pedagogické práce

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

3.6 Personální zajištění

Odbornost pedagogických pracovníků

Všichni zaměstnanci, kteří pracují jako pedagogičtí pracovníci, mají požadovanou odbornou kvalifikaci v oboru učitelství pro mateřské školy. Dále škola zaměstnává nepedagogické pracovníce na úklid prostor a výdej stravy. Ve školní kuchyni zajišťují stravu kvalifikované kuchařky a také pracovníce provozu. Také využíváme projektových výzev, k vytvoření personální podpory, jako např. chůva, školní asistent.

Pravidla fungování týmu

V naší mateřské škole je prioritní příznivé klima, přičemž pro jeho udržení je velmi důležitá každodenní komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci. Komunikace celého týmu probíhá formou provozních a pedagogických porad. Pracovní tým mateřské školy funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Ředitelka školy dle vyhlášky č. 317/2005 Sb., umožňuje pedagogickým pracovníkům upevňování a doplňování vzdělávání formou účasti na akcích DVPP a to s přihlédnutím k zájmu pedagogického pracovníka, potřebám a také rozpočtu školy. K tomuto účelu bychom rádi využívali také nabídku odborných seminářů Národního pedagogického institutu. Součástí samostudia je celoroční práce s odbornou literaturou, která je přínosem k získávání nových námětů k činnostem a výsledkem pestré a nápadité práce s dětmi.

Profesní kompetence

Ředitelka si uvědomuje důležitost profesního růstu svých zaměstnanců, včetně své osoby, a proto je ve značné míře v jejich aktivitách podporuje a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Organizace služeb pracovníků, překrývání činností učitelů

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti v rozsahu nejméně dvou hodin, přičemž se snažíme o plnohodnotné pokrytí.

Profesionalita jednání a chování

Všichni zaměstnanci se chovají, jednají a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby

Služby, ve kterých nejsou pedagogové kompetentní, zajišťujeme formou spolupráce s odborníky z PPP, SPC, pediatri, psychiatry či logopedy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi rodiči a školou usilujeme o vytváření a udržování partnerských vztahů, kde převládá především vzájemná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt, také pomoc a podpora. Všichni zaměstnanci mateřské školy chrání a respektují soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost, jako je stanoveno ve školním řádu. Podporujeme a navazujeme na rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě, k čemuž využíváme různé konzultace, přednášky, zprostředkování spolupráce s odborníkem a také zapůjčení odborné literatury. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, vítáme jakékoliv návrhy a nápady. Rodiče mohou vstoupit do školy a třídy kdykoliv během dne a přivádět děti po dohodě s učitelem. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni, především při plnění TVP formou realizace drobných úkolů s dětmi v podobě hledání informace, nošení obrázků či předmětů k danému tématu. Rodiče i ostatní členové rodiny jsou vždy srdečně zváni na akce mateřské školy, které přispívají k udržování pozitivních vztahů a také atmosféry.

Třídní schůzky jsou organizovány pravidelně, jejichž součástí je prezentace práce nejen dětí, ale také pedagogů, dále konzultace a společné plánování organizace školního roku. Rodiče jsou tedy dostatečně informováni o dění v mateřské škole a zároveň prospívání jejich dítěte, nejen na informačních nástěnkách a v materiálech v interiéru, ale také na fungujícím informačním systému – webové stránky, e-mail či telefonicky. Využíváme také zprostředkování informací o mateřské škole pro občany místní vesnice skrz články v Mokrolazeckém zpravodaj.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, např. zvýšený bezpečností dohled, a je také zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační, technické i didaktické, pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Je zajišťována kvalitní speciálně pedagogická péče. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole využíváme potenciálu nadaného dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Dítě, u kterého se projevují znaky nadání, musí být dále podporováno. Usilujeme proto o tvorbu takových materiálních podmínek, které dítěti poskytnou jeho talent nadále rozvíjet. Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Snažíme se o neustále doplňování a obnovování, avšak vše se odvíjí dle finančních prostředků. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky a také je kladen důraz na diferencovaný přístup učitele k dítěti. Pedagogové si zdokonalují vědomosti a dovednosti vztahující se k oblasti vzdělávání nadaných dětí. Usilují o neustále podněcování zvědavosti dítěte, motivují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a také způsobu řešení, kreativitu, kombinační schopnosti a osobitost.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry jsou vhodné i pro děti mladší tří let, avšak je nutné zohlednit specifika dosahující těchto dětí. Pro dvouleté dítě je zaražení do mateřské školy první sociální zkušeností, mezi časté projevy patří zejména větší fixace na dospělou osobu, která v určité chvíli zastupuje zákonného zástupce. Děti poznávají nové vzorce chování nejen dospělých, ale také jejich vrstevníků, dále přijímají svou novou roli – postavení ve třídě a také vymezená pravidla. Tyto děti se nejvíce učí formou nápodoby, situačním učením, vlastním prožitkem a zejména hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály a jejich koncentrace pozornosti je krátkodobá. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností a dále ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Mateřská škola tedy zajišťuje pro děti ve věku od dvou do tří let:

- Dostatečně množství podnětných, bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti
- Vyhovující režim dne, který bude respektovat potřeby dětí
- Vhodné podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- Laskavě důsledný přístup k dítěti ze strany pedagoga
- Pozitivní přijímání dítěte ze strany pedagoga
- Vzdělávací činnosti, které jsou realizovány převážně v menších skupinách či individuálně s ohledem na potřeby a volby dětí

Tyto děti projevují velkou touhu po poznání, experimentují, objevují. Poznávají všemi smysly. Vymezují se vůči ostatním, osamostatňují se a bývají hodně egocentrické. Neorientují se v prostoru a čase, žijí přítomností. V pohybových aktivitách jdou méně obratně. Převládá silná potřeba vazby na dospělou osobu. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, vlastním prožitkem a hrou. Převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je dvojtřídní s kapacitou 53 dětí, do níž je každoročně přijímán příslušný počet dětí tak, aby nebyla překročena kapacita. Naše škola upřednostňuje homogenní uspořádání, tedy uspořádání, kde jsou jednotlivé třídy složeny dle věku dětí:

1. třída **Berušky** - děti ve věku zpravidla od 2,5 - 4,5 let.

Program ve třídě mladších dětí je orientován na bezproblémovou adaptaci dětí. Seznamujeme děti s prostředím mateřské školy, s kamarády a s pravidly soužití. Respektujeme přitom individuální zvláštnosti každého dítěte, jeho individuální potřeby, zájmy a možnosti.

2. třída **Včelky** - děti ve věku zpravidla od 4,5 - 7 let.

Program ve třídě starších dětí je více orientován na to, aby si děti osvojovaly základy klíčových kompetencí a získávaly tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Na začátku školního roku, mají učitelé na třídách vytvořené třídní vzdělávací programy, které vycházejí ze školního vzdělávacího programu. Třídní vzdělávací programy si v průběhu školního roku učitelé doplňují, upravují a přizpůsobují daným specifickým potřebám a možnostem dětí v dané třídě. Charakteristika tříd a třídních vzdělávacích programů je prezentována v jednotlivých šatnách a jsou součástí třídního vzdělávacího plánu.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do mateřské školy se přijímají děti ve věku zpravidla od dvou do šesti let, **dítě mladší tří let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok**. Pokud není kapacita mateřské školy zcela naplněna, přijímáme i mladší děti, zpravidla od dvou let. Tyto děti však musí být vyvrálé fyzicky i psychicky tak, aby pobyt v mateřské škole zvládly bez obtíží. S každým rodičem takového dítěte je proto individuálně jednáno a jsou objasněny požadavky, které by mělo dítě při nástupu do mateřské školy zvládnout.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů probíhá při individuálních i řízených činnostech, při pobytu na školní zahradě i mimo mateřskou školu a při akcích školy.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín, místo a kritéria zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým - na webových stránkách školy, obce a vyvěšením na informační tabuli mateřské školy.

Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání může zákonný zástupce podat v době zápisu. V případě, že mateřská škola nemá naplněnou kapacitu, jsou žádosti přijímány kdykoliv během školního roku.

V případě, že zájem převažuje kapacitu mateřské školy, řídí se ředitelka kritérií přijetí, které zveřejnila s informacemi o zápise.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Popis pravidel individuálního vzdělávání jsou dle §34 školského zákona podrobně popsány ve Školním řádu.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

Udržet si a rozvíjet současný standard mateřské školy, kde vyrůstají samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Chceme být školou, kde se cítí děti, rodiče i zaměstnanci šťastně a spokojeně. Z důvodu umístění školy na vesnici, v přímé blízkosti přírody, bychom se rádi zaměřili na environmentální vzdělávání se zdravým životním stylem a spolupráci s místními spolky a organizacemi. Podíleli se na rozvoji obce, podporovali tradice a spoluvytváření její pozitivní klima.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Zaměření se na environmentální a polytechnickou oblast

- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí
- Mít povědomí o přírodním, technickém a věcném prostředí i jeho dětí v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí

Navazovat kladné vztahy s dětmi, rodiči aj., neustále je rozvíjet a podněcovat

- Chápat a naslouchat potřebám druhých
- Otevřeně komunikovat s okolím
- Být přátelský, učit se laskavosti, jednat ve slušnosti

Usilovat o neustálou spolupráci s rodiči a ostatními spolky na vysoké úrovni

- Pravidelně komunikovat s rodiči
- Reagovat na jejich prosby a přání vzhledem k potřebám dítěte
- Respektovat individuální odlišnosti každého dítěte a snažit se mu pomoci
- Vzájemná spolupráce, ochota a pomoc

Dosáhnout připravenosti dítěte na přechod na základní vzdělávání a také na život

- Pozorování dítěte a následná systematická tvorba portfolia
- Hodnocení úrovně dítěte a zařazení následných kroků vedoucích k rozvoji
- Využívat individuální konzultace se zákonnými zástupci

Profesní rozvoj pedagogů

- Podpora pedagogů v dalším vzdělávání
- Osvojování nových poznatků prostřednictvím literatury, informačních zdrojů a seminářů
- Využívání kooperativních přístupů, které zkvalitňují výuku a efektivitu práce

Zajistit podnětné učební prostředí

- Přizpůsobovat prostor a učební materiály dětem různých věkových skupin nebo jednotlivcům
- Zakomponovat digitální technologie do výuky, např. interaktivní tabule, tablety, digitalizační programy aj.,
- Posilovat v dětech sociální hodnoty, důležité pro život
- Pomáhat dětem při tvorbě sociálního a emočního klimatu na základě správného pedagogického vzoru

Dlouhodobé cíle bychom chtěli dosáhnout:

- individuálním přístupem
- spoluprací s rodinou
- zajistit dostatek finančních prostředků pro zakoupení učebních materiálů a pomůcek nejen pro děti, ale také pro pedagogy
- příkladem osobnosti učitele svým jednáním a vystupováním
- využívat k výuce prostory školní zahrady a okolí
- podílení se na rozvoji obce, podporování tradic

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Hlavní činností je hra - tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová a taneční. Formy jsou individuální, párové, skupinové nebo frontální. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitel s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle pomocí záměrného a spontánního učení, které je založeno na aktivní účasti dítěte. Naším cílem je, aby děti dospěly k pochopení nebo řešení přemýšlením, experimentem, vlastním úsudkem. Stále máme na zřeteli, že vzdělávání je pro dítě činností přirozenou, avšak pro pedagoga cílevědomou a prostředky vzdělávání jsou nejen činnosti, ale také vzory.

Metody vzdělávání:

- 1. prožitkové učení** vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku dítěte, realizované zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou.
- 2. situační učení** je praktické získávání zkušeností, poznatků, dovedností v kontextu dané situace, přímo v praxi. Učení skutečným jednáním, které je založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro děti srozumitelné.
- 3. kooperativní učení** založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci.
- 4. spontánní sociální učení** založené na principu přirozené nápodoby, využívání činností a situací, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálním vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

PLPP sestavuje třídní učitelka za pomoci konzultace s ostatními pedagogy v písemné podobě. Před jeho zpracováním bude probíhat společná diskuze s třídními učitelkami dítěte, cílem stanovení metod a forem práce s dítětem, nastavení způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy a vedením školy. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP (od druhého stupně podpůrných opatření, na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce) sestavuje třídní učitelka za pomoci ostatních pedagogů v písemné podobě a vychází z RVP PV. Před jeho zpracováním bude probíhat společná diskuze vyučujících dítěte, s cílem stanovení metod a forem práce s dítětem, nastavení způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy a vedením školy. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

V případě potřeby dětí s podpůrnými opatřeními II. až V. stupně budou zařazeny do učebního plánu (dle požadavků RVP PV) předměty speciální péče:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zdravotní tělesná výchova,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- bazální stimulace u dětí s mentálním postižením,
- práce s optickými pomůckami,
- logopedická péče,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- prostorová orientace,
- prostředky alternativní a augmentativní komunikace,
- samostatný pohyb zrakově postižených,
- práce s optickými pomůckami,
- bazální stimulace u dětí s kombinovanými vadami,
- rozvoj zbytkového sluchového a zrakového vnímání,
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží dítěte.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem - cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí. V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků dle potřeby v průběhu týdne v rozsahu 1 hodiny týdně. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- Je rozpracován do 4 integrovaných bloků dle ročních období.
- Každý celek je rozdělen na tematické části, které si pedagogové rozpracovávají do třídních vzdělávacích programů.
- Časový plán je volně přizpůsobitelný, podle potřeby se může měnit. To znamená, že tematické celky i jejich části je možno průběžně doplňovat a obohacovat dle zájmu dětí a aktuálního dění v mateřské škole, popř. mohou být nahrazovány i jinými.
- Je dokumentem otevřeným, který na základě evaluačních činností bude možno dotvářet jej, doplňovat.

6.1 STROM NÁS OBDAROVAL JABLÍČKY, TO SI POCHUTNÁTE DĚTIČKY

Záměr integrovaného bloku:

První integrovaný blok se vztahuje k období nástupu do mateřské školy, pro který je charakteristické seznámení se s novým prostředím, novými kamarády, pracovníky školy a také se svou značkou. Děti si zvykají na nový režim dne mimo jejich domov a také zvládají první těžké chvíle související s odloučením od svých rodičů. Dochází také k utváření sociálních vazeb, přičemž se děti učí dorozumívat s ostatními a navazují první přátelství. Děti se učí vnímat reakce své i ostatních, pozorují děti z hlediska emocí, mimiky, gest a slovního vyjadřování. Učí se také orientaci v mateřské škole a v okolí školy, v místě svého bydliště. Díky pravidelným rituálům v mateřské škole se dokážou lépe orientovat v průběhu dne. Osvojují si jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách. Sledují charakteristické rysy podzimního období a uvědomují si potřebnou péči o své okolí. Zprvu pozorují houfující se ptáky chystající se na odlet do teplých krajín, následně to jsou dary podzimu, konkrétně plody zeleniny, ovoce, keřů a stromů včetně proměny jejich listů. Objevují význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka a rozvíjí své smyslové vnímání.

Zdokonalují také svou zručnost pomocí práce s různými přírodními materiály a také pracovními nástroji. Děti také pozorují proměnlivost počasí a babího léta a vypráví si, jak se chystají na zimu nejen lidé, ale především zvěř. V podzimním čase vzpomene také na dušičky a vysvětlíme si tradici Halloweenu.

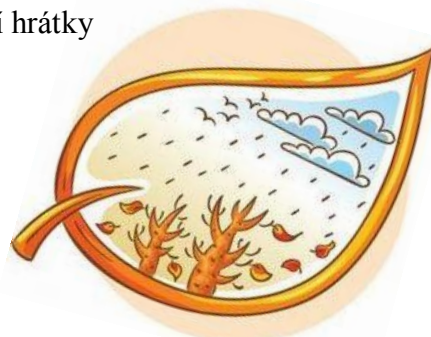
Vzdělávací nabídka, co učitel dítěti nabízí:

- seznámení s prostředím MŠ – třídy, šatny, sociálního zařízení, kuchyně, zahrady, okolí
- znalost svého jména, názvu třídy, jména kamarádů, své značky, jména učitelek
- rozvíjení kamarádských vztahů, podporovat zájem dětí dovědět se něco nového o svých kamarádech, o jejich zájmech
- poznávání pedagogických a provozních pracovníků,
- zjišťování úrovně sebeobsluhy a hygienických návyků, jejich rozvíjení, poznávání předmětů denní potřeby
- osvojování běžných pravidel společenského chování - pozdravit při příchodu i odchodu, poděkovat, požádat o pomoc, omluvit se, apod.
- seznámení s denním režimem, časovou posloupností jednotlivých činností – co kdy v mateřské škole děláme
- péče o společné hračky a zařízení – šetrné zacházení, úklid
- charakteristické rysy podzimní přírody, její estetické vnímání, ochrana, poučení, proč ji neničit
- seznámení se s pojmem „babí léto“
- pozorování sklizně na polích, v zahradách, seznámení s plody stromů a keřů, význam ovoce a zeleniny
- pozorování a dělení podzimního ovoce a zeleniny dle stanoveného kritéria, popis a hygienické návyky spojené s jeho požíváním
- sledování změn v přírodě – odlet ptáků do teplých krajín, příprava zvířat na zimní čas
- změny vztahující se k počasí – pozorování proměnlivosti, důležitost oblékání
- rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy včetně jejich poznávání a sběr přírodnin
- zvyky a obyčeje spojené s podzimem (Martin na bílém koni, Halloween)
- podzimní práce na zahradách – náradí, náčiní, ekologie – hrabání listů

- podzimní práce na poli – zemědělské stroje a technika
- užívání si podzimních radovánek – Drakiáda, podzimní hrátky
- příprava zvířat na zimní období

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky, např. oblékat se, svlékat, obouvat, přijímat stravu i tekutinu aj.
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony, např. úklid hraček, péče o pomůcky, zvládat jednoduché úklidové práce či práce na zahradě

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

a) Jazyk a řeč

Očekávané výstupy:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Porozumět slyšenému
- Učit se nová slova a aktivně je používat
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění, ale i produktivních – výslovnost, mluvní projev, vyjadřování

b) Poznávací schopnost a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy:

- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Všímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Dílčí vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování aj.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

c) Sebepojetí, city a vůle

Očekávané výstupy:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- Ve známých i opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dílčí vzdělávací cíle:

- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky a manský, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Vytváření prosociálních postojů
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými a s dětmi, např. zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poděkovat, poprosit aj.
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- dodržovat dohodnutá pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dílčí vzdělávací cíle:

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (péče o rostliny a stromy)

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitostech, vývoji a neustálým proměnám
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Akce integrovaného bloku:

- Drakiáda / Halooween
- Exkurze v místní moštárně
- Exkurze v místním zemědělském statku
- Svatý Martin – návštěva místní stáje

6.2 SNĚHOVÉ VLOČKY PADAJÍ, BÍLÝ KABÁT STROMU UTKAJÍ

Záměr integrovaného bloku:

Druhý integrovaný blok se budeme těšit na příchod Mikuláše, čerta a anděla, na jejichž příchod se bedlivě připravíme a naučíme se o nich různé písně či básně. Děti se seznámí s charakteristickými rysy zimního období. Rozšíří si poznatkovou oblast o lesních zvířatech včetně jejich nutné pomoci přečkat zimní čas. Následující období budeme zapojovat všechny smysly, vyjadřovat své pocity a pozorovat pocity druhých a pokusíme se na ně adekvátně reagovat. Připravíme se na příchod adventu a Vánoc – zpěv koled, tvoření vánočních ozdob a dekorací, pečení vánočního cukroví. Děti se seznámí se zvykem vánočního stromu a také obdarovávání. Těšení se na Vánoce a odpočítávání dní si zpestříme seznámením se s tradicemi a zvyky o Vánocích a také biblickým příběhem. Vysvětlíme si, jak lidé oslavují konec starého roku a příchod toho nového. Vánoční čas ukončíme příchodem Tří králů. Po dlouhém odpočinku si děti zlepší svou fyzickou kondici díky zkoušení zimních sportů. V případě zimní nadílky si užijí zimní radovánky – hry se sněhem včetně experimentu a zjišťování vlastností sněhu či ledu a jejich proměny v teple. Děti se seznámí s jednotlivými druhy ptáků včetně jejich pozorování a krmení.

Nezapomeneme ani na důležitou péči o naše lidské tělo a s ním související upevňování návyků správného zimního oblečení. Společně se budeme připravovat na období masopustu včetně uspořádání karnevalu či výroby masek. Zkusíme si roli muzikantů – roli na hudební nástroje, dále roli dirigenta či zpěváka.

Vzdělávací nabídka, co učitel dítěti nabízí:

- příprava na příchod svatého Mikuláše, čerta a anděla
- seznámení se s charakteristickými rysy zimního období včetně nutné péče o lesní zvířecí kamarády a také ptáky
- vánoční nadílka lesním zvířatům v lese – dekorace stromů různými semínky, ovocem či zeleninou
- adventní čas – příprava na nejkrásnější období v roce, seznámení se s tradicemi a zvyky, také s biblickým příběhem, čekání na příchod Ježíška
- posilování lásky k rodině, kamarádům, blízkým lidem
- charakteristické znaky ročního období zima - sníh, mráz, led, fouká ledový vítr, sněhové bouře
- rozvoj poznatků v oblasti lidského těla, zdraví a nemoci
- upevňování správných vzorců péče o naše tělo a zdraví, seznámení se s běžnými nemocemi včetně jejich příznaků, následné léčby a způsobu předcházení některým nemocem
- orientování se ve službách spojených se zdravím a také s povoláním lidí vztahující se k lidskému zdraví (lékař, zubař, zdravotní sestra, nemocnice aj.)
- užívání si zimního času a radovánek ve sněhu – bobování, sáňkování, koulování, hry se sněhem
- uvědomování si důležitosti bezpečnosti při aplikaci zimních sportů a také nutné ochrany před případnými úrazy
- seznámení se s principy a pravidly zimních sportů, dokázat spolupracovat s ostatními, společně prožívat vítězství i prohru, pochopit význam fair play
- experiment se sněhem a ledem – zjišťování jejich vlastností a proměn včetně jejich možného nebezpečí, například v podobě uklouznutí aj.
- seznámení se s národem Eskymáků včetně bližší charakteristiky jejich národnosti

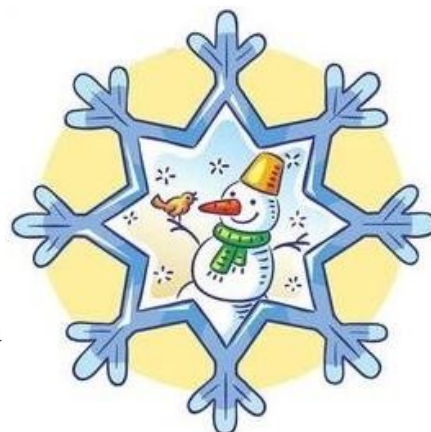
- rozvoj slovní zásoby a také posilování pozitivního vztahu k literatuře, práce s knihou
- seznámení s tradicí masopustu a vším, co je pro něj charakteristické
- podílení se na přípravě maškarního plesu v sále obecního domu či v prostorách mateřské školy (výroba kostýmu a rekvizit, dekorace prostorů)
- rozvoj povědomí o vybraných hudebních nástrojích či notách, upevňování pojmů role muzikanta, dirigenta či zpěváka

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Očekávané výstupy:

- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobovat jej podle pokynu
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o způsobu ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

d) Jazyk a řeč

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Učit se zpaměti krátké texty – reprodukovat říkanky, básničky aj.
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění, ale i produktivních – výslovnost, mluvní projev, vyjadřování

e) Poznávací schopnost a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy:

- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – odhalovat podstatné znaky, charakteristické rysy předmětů či jevů, vlastností předmětů aj.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více x stejně x méně x první x poslední aj.).

- Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických i ve slovních výpovědích k nim

Dílčí vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování aj.
- Rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Vytváření základů pro práci s informacemi

f) Sebepojetí, city a vůle

Očekávané výstupy:

- Ve známých i opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z kulturních krás a ze setkávání se s uměním

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky a manský, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

3. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitostech, vývoji a neustálým proměnám
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Poznávání jiných kultur
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Akce integrovaného bloku:

- Mikulášská nadílka
- Adventní vystoupení pro rodiče i veřejnost
- Nadílka pro zvířátka v lese
- Návštěva místního kostela – betlému
- Vánoční čas – praktikování zvyků i tradic, čekání na Ježíška
- Maškarní ples v sále obecního domu či v mateřské škole
- Zimní olympijské hry

6.3 JARNÍ KYTIČKY, OZDOBÍ STROM CELIČKÝ

Záměr integrovaného bloku:

Třetí integrovaný blok se budeme věnovat probouzející přírodě. Děti se seznámí s charakteristickými znaky jarního období. Pokusí se poznávat jarní rostliny včetně jejich názvosloví a charakteristik jako je vůně, barva, užitek. Dekorativní květiny a traviny si děti zasadí do květináčů, aby si osvojily fázi sázení a následnou péči o rostliny. Připravíme se na jarní svátek Velikonoce, děti si seznámí se všemi typickými symboly Velikonoc a okrajově, přizpůsobeně věku dětí také s důvodem slavení tohoto svátku. Připomeneme si také zvyk vynášení Moreny jako symbol příchodu jara. Děti se seznámí s hospodářskými a také domácími zvířaty a jejich mláďaty. Tradičně si s dětmi budeme připomínat svátek knihy, přičemž se seznámí s klasickými dětskými publikacemi, jejich autory i ilustrátory. Zaměření se na oblíbené pohádky našich kamarádů. Období zápisu do prvních tříd strávíme vyprávěním o škole, různými praktickými ukázkami školáckých pomůcek.

Společně oslavíme svátek naší Země, děti se dozví možné způsoby její ochrany. Věnování se ekologii včetně třídění odpadu. Uvědomení si části dne a seznámení se s planetami Země. Děti budou mít povědomí o důležitosti vody pro přírodu i člověka, seznámí se s koloběhem vody. Vše završíme návštěvou místní základní školy. Tento blok uzavřeme tradicí stavby májky a pohanským zvykem pálení čarodějnic.

Vzdělávací nabídka, co učitel dítěti nabízí:

- Seznámení se s charakteristickými rysy jarního období, zaměření se na změny v počasí
- Porovnávání typických charakteristik všech ročních období
- Poznávání a pozorování jarních rostlin, jejich částí včetně jejich charakteristik a významu pro člověka
- Příprava půdy pro jarní setí, sázení květin, růst rostlin včetně péče o ně
- Přichystání se na svátky jara, seznámení se s velikonočními zvyky a tradicemi
- Poznávání hospodářských i domácích zvířat, jejich mláďat
- Rozšíření slovní zásoby i názvosloví dětských publikací včetně pochopení jejich obsahu
- Rozvíjení povědomí o životě zvířat i lidí na planetě Zemi
- Věnování se ekologii včetně třídění odpadu a pomoci udržování pozitivního životního prostředí
- Orientování se v částech dne, seznámení se s pojmy vztahující se ke dni
- Bližší specifiky koloběhu vody v přírodě - zavlažování, význam vody pro člověka a také přírodu
- Život lidí na Zemi - města, vesnice, náš domov, cizí státy, kontinenty, možnosti dorozumění s lidmi v jiném státě – komunikační hry
- Přípravu na další životní etapu, seznámení se s chodem základní školy a vším, co je pro její organizaci charakteristické a důležité
- Seznámení se s tradicí Sletu čarodějnic, Filipojakubské noci

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly – práce na zahradě apod.
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dílčí cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Vytváření zdravých životních návyků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

a) Jazyk a řeč

Očekávané výstupy:

- Pojmenovávat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a vyjmenovat jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Dílčí cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy:

- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim

Dílčí cíle:

- Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti
- Rozvoj tvořivosti
- Posilování přirozených poznávacích citů - zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Vytváření základu pro práci s informacemi

c) Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dílčí cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jin, že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Spolupracovat s ostatními
- Chovat se obezřetně při setkávání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Dílčí cíle:

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobování apod.
- Rozvoj kooperativních dovedností

4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Dílčí cíle:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- mít povědomí o významu životního prostředí – nakládat vhodným způsobem s odpady, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Dílčí cíle:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Osvojování si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Akce integrovaného bloku:

- Exkurze za poznáním hospodářských zvířat
- Návštěva předškolních dětí Základní školy Mokré Lazce
- Exkurze v místní hasičské zbrojnici
- Exkurze v místní knihovně
- Noc s Andersenem – pohádkové dny či večery v mateřské škole, četba pohádek od rodinných příslušníků dětí
- Exkurze ve společnosti Trsy krásy
- Exkurze zaměřena na domácí zvířata – pejsky, spolupráce s místními kynology, canisterapie

6.4 JABLOŇ NAŘÍKÁ, JAK TEN ŠKOLNÍ ROK RYCHLE UTÍKÁ

Záměr integrovaného bloku:

Čtvrtý integrovaný blok se bude zabývat obdobím, ve kterém se slaví svátek matek, den otců, den rodin a den dětí. Budeme si společně povídat o svých rodinách a také o tom, čím je pro nás důležitá a jak moc se máme doma všichni rádi. Děti se velmi těší na léto a s nimi související prázdniny a také čas odpočinku a dovolené, cestování a výlety. Při cestování se ponoříme do hlubin moře a důkladněji poznáme mořské živočichy a budeme dávat velký pozor na to, aby nás na této plavbě nepřepadli piráti. Připomeneme si pravidla silničního provozu a dopravy a s ním související bezpečnost na silnici, čím můžeme cestovat také na dovolenou a výlety. Seznámíme se s hrdiny, kteří se starají o naši bezpečnost a pomáhají nám v případě nouze či problému. Děti si vyzkouší také některé sportovní disciplíny z letních olympijských her, přičemž získají nabídku aktivit, které mohou aplikovat v době prázdnin. Budeme si důkladněji vyprávět o naší vlasti, o místě, kde žijeme a dále také o životě v dalších kontinentech. S dětmi budeme také hovořit o tom, kdo by jim mohl být nebezpečný a mohl jim ublížit včetně prevence a možnosti ochrany. Budeme se věnovat také ostatním důležitým profesím. Děti budou mít také povědomí o jednotlivých exotických zvířatech a jejich charakteristikách a pokusí se prozkoumat svět louky zblízka, přičemž budou poznávat jednotlivé druhy hmyzu a zvířat. Seznámení se s dalším řádem ptáků, konkrétně dravci.

Nahlédneme také do dávných dějin lidstva, prozkoumáme pravěk od vzniku a vývoje člověka až po pravěká zvířata. Na závěr se rozloučíme s našimi kamarády, kteří po prázdninách nastoupí do základní školy. Budeme se těšit na všechny letní zábavné atrakce jakožto pouť či cirkus. O prázdninovém provozu se budeme chránit před slunečními paprsky a vyprávět si o tom, jaké dobrodružství nás v blízké době čeká.

Vzdělávací nabídka, co učitel dítěti nabízí:

- rozvoj poznatků v oblasti rodiny – upevňování si názvosloví jednotlivých členů, příchod lidí na svět či zpečetění společného života (svatba), důležitost rodiny skrz zázemí a velký přísun lásky
- oslavu svátku významných osob - den matek, den otců, den dětí
- poznávání možných způsobů cestování včetně bližší charakteristiky dopravních prostředků, připomenutí bezpečnosti na cestách
- poznávání hlubin podmořského světa, pozorování mořských živočichů a nahlédnutí do pirátského světa
- seznámení se s dopravními značkami a pravidly silničního provozu
- věnování se hrdinům ze záchranných složek – seznámení se s důležitými povoláními včetně jejich poslání, důležitými kontakty a také s řešením nebezpečné situace
- seznámení se s vybranými druhy povolání včetně jejich charakteristik – náplně práce, potřebného příslušenství a pomůcek k jeho vykonávání aj.
- rozšíření poznatků o naši vlasti – bydliště, rodiště, hlavní město aj. včetně porovnávání specifik lidí žijících na vesnici či ve městě
- poznávání památek a významných míst v blízkém okolí dítěte
- seznámení se s různými druhy exotických zvířat včetně jejich charakteristik a také náročné péče
- zkoumání světa hmyzu zblízka pomocí lup a dalších experimentů, pozorování zvířat žijících na louce
- seznámení se s dalším řádem ptáků - dravci
- rozloučení se s předškolními dětmi – příprava na zahradní slavnost

- zlepšení fyzické kondice při aplikaci vybraných sportovních disciplín z letních olympijských her
- společné těšení se na zábavné letní atrakce v podobě pouti či cirkusu
- plánování činností na prázdniny – těšení se na očekávané dobrodružství
- poučení o bezpečnosti před cizími lidmi a také situacemi, které mohou vzniknout

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- mít povědomí o významu aktivního pohybu
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

a) Jazyk a řeč

Očekávané výstupy:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudku ve vhodně formulovaných větách
- Učit se zpaměti krátké texty
- Popsat situaci – skutečnou, na obrázku
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- Poznat napsané své jméno
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Díličí cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Rozvoj komunikativních dovedností i kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy:

- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat všimát si
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- Všimát si, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Dílčí cíle:

- Rozvoj tvořivosti
- Posilování přirozených poznávacích citů – zájem, zvědavost, radost z objevování
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

c) Sebepojetí, city a vůle

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých i opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dílčí cíle:

- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Očekávané výstupy:

- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobností odlišenosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dílčí cíle:

- Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti aj.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Očekávané výstupy:

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- Chovat se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dílčí cíle:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Dílčí cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Akce integrovaného bloku:

- Besídka pro rodiče či veřejnost x Tvořivé dílničky ke Dni matek
- Projektové dny vztahující se k různorodým oblastem – zhlédnutí teepee aj.
- Spolupráce s místní firmou Haberkorn – rozvoj povědomí o profesích v této oblasti
- Spolupráce s místním kynologickým spolkem – seznámení se s profesí chovatele, veterináře aj.
- Školní výlet
- Rozloučení s předškolními dětmi na zahradě mateřské školy

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

7.1 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je samostatný pracovní dokument. Představuje plán činností pro třídu rozvržený na časové úseky a je součástí ŠVP. Vzdělávací obsah je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, které jsou rozděleny dle čtyř ročních období. V každém bloku jsou vymezena orientační témata, která definují charakteristiku hlavního smyslu a také příležitosti, s kterými se děti setkávají. Dále záměry, cíle jednotlivého bloku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout zpravidla na konci předškolního období. Bloky se vzájemně prolínají, doplňují a obohacují. Tematické bloky jsou dále rozpracovány do jednotlivých podtémat. Témata je možná střídat a měnit s ohledem na okamžitou situaci, dále je také vzájemně kombinovat či doplňovat. Třídní vzdělávací program si zpracovávají pedagogičtí pracovníci společně na jednotlivých třídách a následně si každý samostatně dělá vlastní denní nebo týdenní přípravy činností s dětmi dle vlastního uvážení a především potřeb dětí. Součástí je také hodnocení vzdělávání a využití zjištěných informací a výsledků. Pedagogové sledují a hodnotí, jak se děti cítily – hodnotí činnosti a metody, co se naučily – dovednosti, znalosti, myšlenkové operace, co se povedlo či nepovedlo, a to jak na úrovni třídy, tak u jednotlivých dětí. V neposlední řadě je důležité zmínit, že třídní vzdělávací program je zpracován v podobě, která odpovídá požadavkům stanoveným nejen v RVP PV, ale také v ŠVP a vyhovuje práci pedagogů.

7.2 Dílčí programy a projekty

Dílčí projekty a programy jsou realizovány v rámci jedné třídy, nebo sdružují děti z obou tříd (např. programy specifiky zaměřené k rozvoji určitých dovedností, programy zdravotně preventivní, nebo zaměřené k aktuálnímu tématu). Programy mohou být připravené a realizované ve spolupráci s dalšími subjekty - poradnami, školami, ekologickými centry, místními organizacemi či spolky.

7.3 Systém evaluace

Cíl evaluace

Ověřovat, vyhodnocovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností v MŠ. Je pro nás prioritní smysluplný hodnotící systém, který bude poskytovat pravdivou zpětnou vazbu o efektivitě vzdělávacího programu a výsledcích práce zaměstnanců.

Systém evaluace

- Průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, dále situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy

Oblasti evaluace

komplexní vyhodnocení práce mateřské školy je zaměřeno na oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalitu podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- práci pedagogů
- výsledky vzdělávání.

Evaluace probíhá na úrovni školy na pedagogických poradách nebo třídy a provádí ji každý pedagog, je náplní pedagogických porad.

Oblasti autoevaluace :

- obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
- obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
- obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
- obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a dětí, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
- obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
- podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

- podmínky ke vzdělávání demografické (motivace dětí, postoje dětí k mateřské škole),
- podmínky ke vzdělávání ekonomické,
- podmínky ke vzdělávání materiální,
- podmínky ke vzdělávání personální,
- podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a dětí - klima učitelského sboru),
- podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
- podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
- podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory dětem,
- podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb dětí,
- úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - organizační řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - pedagogické řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - strategické řízení,
- výsledky vzdělávání dětí - hodnocení výuky (interakce učitele a dětí),
- výsledky vzdělávání dětí - klíčové kompetence,
- výsledky vzdělávání dětí - motivace (motivace dětí),
- výsledky vzdělávání dětí - postoje (postoje dětí ke škole),
- výsledky vzdělávání dětí - úspěšnost v základní škole,

- výsledky vzdělávání dětí - znalosti a dovednosti

Prostředky autoevaluace

- analýza školní dokumentace,
- dotazník pro rodiče,
- dotazník pro učitele,
- hospitace vedením,
- vzájemné hospitace pedagogů,
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí

Časový plán

- autoevaluační činnosti jsou prováděny průběžně během školního roku

Odpovědnosti a pravidla

1. Odpovědnost učitelů:

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV,
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován,
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i vzdělávání.
- Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:
  - analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání,
  - realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů),

- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí,
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí,
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami,
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání,
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání,
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními,
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy,
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi,
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální),
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj,

- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho,
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti,
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně,
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka,
- děti se seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité,
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí,
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči,
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností,
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení,
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu,
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).

7.4 Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení mateřské školy

Kritéria evaluace pro pedagogický personál

- Vzdělávání pedagogů (rozšiřující studium, speciální studium).
- Prezenční činnost školy – účast na výtvarných soutěžích, publikační činnost, účast na veřejných akcích, zřizovatelem a veřejnými organizacemi.
- Tvorba vlastního projektu a jeho realizace ve výchovně vzdělávací činnosti.
- Ztížené podmínky při péči o integrované děti.
- Spolupráce se SPC a PPP, s rodičovskou veřejností.
- Účast na kurzech a vzdělávacích akcích – zájem o rozšíření odborného vzdělávání.
- Vedení sbírek, hmotná odpovědnost.
- Doprovod dětí na akce (plavecký výcvik, bruslení aj.).
- Vedení dokumentace.
- Dodržování nařízení (např. BOZP aj).
- Vstřícnost, ochota a samostatnost při plnění úkolů nad rámec základních povinností.
- Pomoc při řešení krizových situací (přesčasová práce z důvodu pracovní neschopnosti učitelů).
- Kvalita plnění dalších úkolů vyplývajících z pracovního řádu.

Kritéria evaluace pro provozní personál

- Za dosažení velmi dobrých pracovních výsledků.
- Práce nad rámec náplně práce – pomoc při akcích společně s Klubem rodičů.
- Doprovod dětí na akce – pomoc pedagogům (plavecký výcvik aj.).
- Dodržování nařízení (např. BOZP aj.).
- Vstřícnost, ochota a samostatnost při plnění úkolů nad rámec základních povinností.
- Pomoc při řešení krizových situací (přesčasová práce z důvodu pracovní neschopnosti kolegů).
- Kvalita plnění dalších úkolů vyplývajících z pracovního řádu.
- Pomoc se zajištěním akcí ve škole.